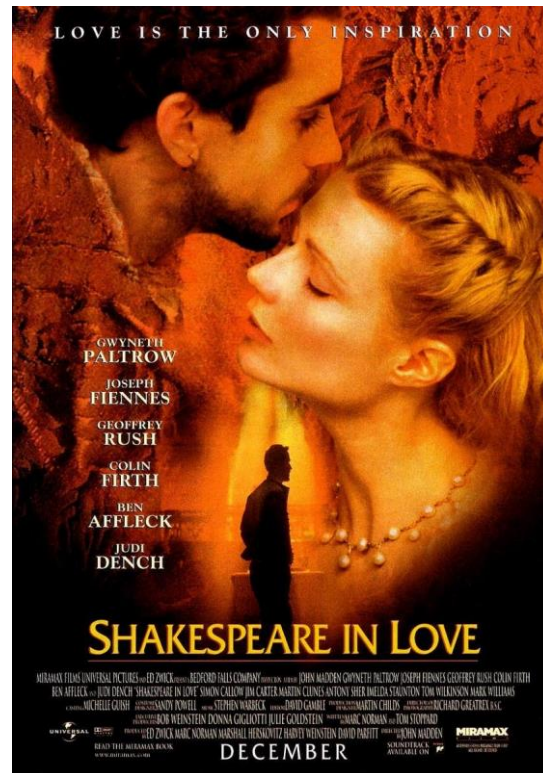

SHAKESPEARE IN LOVE

Proposta didàctica de Ramon Breu

SINOPSI

Londres, 1593. En els gloriosos dies del teatre isabelí, dues companyies rivalitzaven: Al nord de la ciutat hi havia el *Curtain Theatre*, on actuava l'actor més famós d'Anglaterra, Richard Burbage. A l'altra banda del riu, es trobava el teatre rival, *The Rose*, propietat de Philip Henslowe, un home de negocis amb greus problemes de liquidesa.

En aquest context, el jove autor teatral, William Shakespeare pateix un bloqueig total de la seva inspiració. Per molt que ho intenta, i malgrat la pressió que rep dels empresaris teatrals, no aconsegueix concentrar-se i acabar l'obra que està escrivint, *Romeu i Ethel, la filla del pirata*. Will cerca una musa, i en una conjunció extraordinària on la vida imitarà l'art, s'enamora de lady Viola, que desitja convertir-se en actriu en una època on les dones no podien trepitjar els escenaris. L'amor farà que Shakespeare trobi la inspiració i acabarà escrivint una de les seves obres més universals, *Romeu i Julieta*. Les barreres socials, però, impediran la felicitat dels amants. Viola de Lesseps haurà de casar-se amb l'odiós lord Wessex, per ordre de la reina.

FITXA

Direcció: John Madden

Productors: David Parfitt, Donna Gigliotti, Harvey Weinstein, Edward Zwick i Marc Norman.

Països: Anglaterra i USA

Any de producció: 1998

Guió: Marc Norman i Tom Stoppard

Director de fotografia: Richard Greatex

Música: Stephen Warbeck

Muntatge: David Gamble

Direcció artística: Martin Child i Jill Quertier

Disseny de vestuari: Sandy Powell

Durada: 137minuts

Pel·lícula guanyadora de 7 Óscars.

Intèrprets: Joseph Fiennes (William Shakespeare); Gwyneth Paltrow (Viola de Lesseps); Geoffrey Rush (Philip Henslowe); Tom Wilkinson (Hugh Fennyman); Judi Dench (Reina Isabel I); Colin Firth (Lord Wessex); Martín Clunes (Richard Burbage); Simon Callow (Sir Edmund Tilney, Mestre d'Espectacles); Imelda Staunton (Ama); Ben Affleck (Ned Alleyn); Rupert Everett (Christopher Marlowe); Dr. Moth, the apothecary (Anthony Sher); Joe Roberts (John Webster).

ACTIVITATS

- 1.- On i quan succeeixen els fets que se'ns expliquen?
- 2.- Elaboreu la sinopsi del film i expliqueu la seva estructura.
- 3.- Quins temes es plantegen? A quines conclusions podeu arribar després de veure el film?
- 4.- Analitzeu els personatges : William; Viola; el senyor Henslowe, empresari de l'obra; Lord Wessex; la reina Isabel I...
- 5.- Recordeu, al principi del film, l'escena on Will Shakespeare visita el Doctor Moth, l'apotecari, i li parla de la seva sequera creativa. Què es parodia?
- 6.- Com valoreu que les dones no poguessin actuar en el teatre dels segles XVI i XVII? Investigueu a què obeïa la prohibició.
- 7.- Per què Will i Viola no poden casar-se?

8.- Lord Wessex té la intenció de marxar a les colònies, a les seves plantacions de tabac. De quines colònies es deu tractar?

9.- Expliqueu com és el teatre on es fa la representació. Quines diferències hi veieu amb els teatres actuals?

10.- Com segueix el públic la representació de *Romeu i Julieta* ? Per què no aplaudeixen al final de l'obra?

11.- Un dels aspectes més afortunats del film és la forma com s'estableix un paral·lelisme entre l'amor del Will i Viola per una banda, i la manera com es va construint l'obra teatral *Romeu i Julieta* a partir dels sentiments de Shakespeare. És habitual en literatura o en cinema? Quins altres casos coneixeu d'obres on apareixen elements autobiogràfics de l'autor o autora?

Llenguatge i tècniques audiovisuals

1.- A les primeres escenes del film observem una conversa entre Will i l'empresari Henslowe mentre caminen pels carrers del Londres popular del segle XVI. La càmera els va seguint. Com s'anomena el moviment de càmera que es fa servir en aquesta escena?

2.- Elaboreu la storyboard dels primers moments de la pel·lícula, és a dir, de l'escena on li reclamen un deute al senyor Henslowe...

3.- En la primera ocasió en què Shakespeare parla amb Marlowe (un altre destacat dramaturg de l'època), observem, alternativament, els rostres d'un i altre home. Quin nom té aquesta tècnica audiovisual?

4.- En la recepció que ofereix la reina Isabel a Greenwich, a prop de Londres, la càmera passa per sobre de la tanca del palau i, a partir d'aquí, assistim a la seqüència. Quin moviment fa la càmera que és capaç de superar la tanca?

5.- L'escena on les dues companyies es barallen està filmada en la modalitat de *càmera en mà*. Quin altre nom rep aquest moviment? S'utilitza aquesta moviment a la televisió? En quines ocasions?

6.- En la seqüència final de la representació, assistim a dues angulacions, una per sobre i una altra per sota del presentador. Com s'anomenen aquestes angulacions? Dibuixeu-les.

7.- Quan Julieta resta morta al mig de l'escenari, la càmera es situa per sobre d'ella de forma totalment vertical. Quin nom té aquesta angulació? L'heu vist en altres films? En quins?

PANTALLA DE LECTURES

SHAKESPEARE AL CINEMA

Ja en l'època del cinema silent es van realitzar al voltant de quatre-centes adaptacions d'obres de Shakespeare. Algunes d'elles han passat a la història com a document valuós al reproduir els estils d'interpretació, els escenaris, la il·luminació, els gestos, el vestuari i l'atrezzo que es feien servir a finals del segle XIX. Això, per a un historiador, no té preu. No obstant, al no poder sentir-se ni una sola paraula, la major part d'aquestes adaptacions tenien una durada de deu minuts, incloent-hi els rètols amb els textos perquè els espectadors seguissin la representació.

William Shakespeare és l'autor clàssic més adaptat al cinema. Cineastes com Griffith, Kurosawa, Olivier, Polanski, Welles o Branagh han fet adaptacions cinematogràfiques de les seves obres. Els seus arguments s'han portat a totes les èpoques i ambients, se n'han fet paròdies o s'han transformat en dibuixos animats. La primera pel·lícula rodada sobre un text de Shakespeare fou *King John*, de Herbert Beerbohm Tree, que data de l'any 1899.

Sens dubte, una de les obres més adaptades al cinema és *Romeo i Julieta*. Es poden comptabilitzar unes quinze versions. La primera adaptació estimable d'aquesta tragèdia és de George Cukor i data de 1936. L'any 1961 Robert Wise dirigeix *West Side Story*, musical ambientat en un context de bandes de carrer de l'oest de Nova York, i que recrea l'obra shakesperiana. Franco Zeffirelli va realitzar l'any 1968 una apreciable versió titulada *I giovani amanti di Verona*, filmada a la ciutat italiana i amb protagonistes veritablement adolescents.

També la tragèdia de Hamlet ha estat adaptada en moltes ocasions per al cinema. Concretament divuit vegades. La primera és, ni més ni menys, de l'any 1900 on Sarah Bernhardt apareixia disfressada d'home. La segona és del 1907, de deu minuts de durada, rodada amb l'enginy de Méliès i protagonitzada per ell mateix. Cal destacar la versió de 1948, una de les millors, protagonitzada per Lawrence Olivier i que es va emportar cinc Òscars; la de 1990, de Franco Zeffirelli, amb Mel Gibson i Glenn Close; la de 1994 titulada *The Lion King*, un film d'animació de la factoria Disney; i, especialment, la de Kenneth Branagh, una ambiciosa producció de 1996, de quatre hores de durada, amb el text íntegre i amb una trama traslladada al segle XIX.

Finalment, cal destacar que han estat realitzades dues pel·lícules sobre la vida i obra de Shakespeare. Una és *Immortal Gentleman*, de Widgey R. Newman, de 1935, un film britànic on apareix l'escriptor com a protagonista i on intervenen personatges de *Romeo i Julieta*, *Hamlet* i *El mercader de Venècia*. L'altra és la que aquí treballem, *Shakespeare in love*, dirigida l'any 1998 per John Madden.

Martínez-Salanova, Enrique. (2002) *Aprender con el cine, aprender de película*. Almeria : Grupo Comunicar Ediciones. P. 247-248. Adaptació de Cinescola.

Activitats

1.- Els arguments de *Romeu i Julieta* i de *Hamlet* es podrien viure en l'actualitat? Raoneu la resposta.

2.- Feu una recerca sobre altres obres shakesperianes traslladades al cinema i intenteu veure'n alguna.

EL TEATRE EN TEMPS DE SHAKESPEARE

Shakespeare in love, entre altres virtuts, ens il·lustra perfectament com era el món del teatre a l'Europa occidental en els segles XVI i XVII. Certament, el teatre era l'espectacle de més èxit en totes les classes socials. Tant a les festes municipals com en les particulars, era freqüent contractar una companyia d'actors per amenitzar els actes.

Els espais per a la representació teatral eren molt variats, però, habitualment s'ajustaven a les característiques de l'obra i a la categoria i nombre dels actors. Per exemple, el teatre religiós, es representava a les places o davant de les esglésies; el teatre cortesà, de temes mitològics, a palau o en els seus jardins, amb desplegament d'efectes especials; mentre que el teatre popular, inspirat en la literatura tradicional i en els costums de l'època, s'escenificava en patis, al carrer, en teatres a l'ús com a Londres, o en corrals de comèdia a Espanya.

Els corrals eren patis descoberts, envoltats de cases de veïns. L'escenari es col·locava en un extrem i davant d'ell es situava l'àrea dels homes, que veien la funció dempeus, eren els anomenats *mosqueters*, així com l'espai destinat a les dones, l'anomenada *cassola*, una plataforma elevada a l'altre extrem de la sala. A ambdós cantons de l'escenari, les finestres i els balcons de les cases es feien servir com a llotges, i eren ocupades per la noblesa i per les autoritats.

A principis del segle XVII, l'assistència massiva als corrals de comèdia va convertir el teatre en un fenomen cultural i en un negoci força lucratiu. A Espanya, Fèlix Lope de Vega (1562-1635) va renovar el teatre amb unes fórmules innovadores, destinades a satisfer el gust del públic. Per exemple, els personatges de les obres pertanyien a dos nivells socials: els nobles i els plebeus. Es tractava de personatges tipus, és a dir, sempre amb les mateixes característiques. Destacaren les figures del noble (que representava l'abús de poder); el *hidalgo* o el vilatà, respectuós i honrat; la dama i el galant; el graciós com a contrapunt i, per sobre de tots ells, el rei, com a personatge justicier. En les obres es barrejaven elements tràgics amb còmics per imitar la vida real; hi

havia més d'una acció alhora: la història dels cavallers i la dels criats o personatges humils. Els espais i el temps en què es desenvolupava la història eren molt variats, per fascinar els espectadors. Les obres es dividien en tres actes i es procurava que el desenllaç fos imprevisible, sorprenent i que estigués situat el més tard possible; el text estava en vers però cada moment de l'obra demanava un tipus diferent de composició mètrica...

A Catalunya durant aquests temps convisqueren el teatre popular medieval (*passions, pastorets, entremesos...*) amb el teatre barroc, que seguia les pautes de la dramàtica castellana.

Actualment a Londres podem visitar la reproducció del *Globe Theatre* (1599), destruït l'any 1644, un teatre que fou contemporani del *Rose Theatre* (1587), un dels dos teatres recreats en el film *Shakespeare in love*. L'actual *Globe Theatre* està instal·lat en un antic magatzem de l'època georgiana, i està dedicat al teatre dels períodes isabelí i jacobeo, amb una sala dedicada al *Rose Theatre*, les restes del qual es van trobar el 1989.

Cinescola

Activitats

- 1.- Per què en els teatres dels segles XVI i XVII, els homes i les dones estaven separats?
- 2.- Quines diferències hi observeu entre el teatre clàssic de l'època de Shakespeare i l'actual?
- 3.- Quins temes eren els més habituals en el teatre d'aquest temps?
- 4.- Quines característiques tenia el teatre espanyol de l'època de Lope de Vega?
- 5.- Quines formes teatrals de les esmentades en el text encara es poden veure avui en dia?
- 6.- Feu una recerca sobre les obres de Lope, esbrineu quines han estat adaptades al cinema i expliqueu el seu argument.

L'ENIGMA SHAKESPEARE

William Shakespeare va néixer l'any 1564 a Stratford-on-Avon. Poeta, dramaturg, comediògraf, actor i empresari teatral anglès. Fill d'un guanter i comerciant de pell, fusta i llana. És molt probable que estudiés a la Grammar School de Stratford. El 1582 es casà amb Anne Hathaway, filla d'un terratinent de Shrottery, de la qual tingué tres fills. Uns quants anys abans de 1592 anà a residir a Londres on va fer d'actor. Després de l'epidèmia de 1593 que obligà a

tancar els teatres de Londres, actuà en la companyia del Camarlenc en The Theatre, on romangué tres anys. Llavors començà a escriure les seves grans obres, que representava el seu amic Richard Burbage. El 1597 la companyia tingué un nou teatre: The Curtain, i col·laborà en un tercer, The Globe, construït el 1599. Shakespeare participava en l'empresa amb un gran profit econòmic. L'any 1611 deixà de ser actor i es retirà a Stratford. Havia actuat a l'escena durant vint anys, creant la sèrie més gran d'obres teatrals i el més meravellós conjunt de personatges que hagi concebut un sol home en la història del món. Morí el 23 d'abril de 1616. S'ignora la data de composició de moltes de les seves obres, però s'ha pogut establir una cronologia aproximada. Abans de 1593: *Enric VI*, *Titus Adrònic*, *La comèdia dels errors*... Entre 1594 i 1596, *Ricard III*, *Romeu i Julieta*, *Somni d'una nit d'estiu*, *El mercader de Venècia*. Entre 1597 i 1600: *Molt soroll per a no res*, *Les alegres comares de Windsor* i *Al vostre gust*. Entre 1601 i 1608: *Juli Cèsar*, *Hamlet*, *Macbeth*, *Otel·lo*, etc.

Retrat de Chandos del veritable Shakespeare

Darrerament han sortit veus que neguen a Shakespeare la paternitat de les seves comèdies, tragèdies i poemes. Entre aquests, el professor William Rubinstein, coautor de *The truth will out: unmasking the real Shakespeare (La veritat sortirà: desemmascarant el Shakespeare genuí)*, publicat el 2005, que atribueix al diplomàtic sir Henry Neville la paternitat de *Hamlet*, *Enric V* i altres obres immortals. *És una idea absurda que remena els arguments habituals en aquesta interminable discussió*, critica Ann Thompson, catedràtica del King's College de Londres. Thompson relaciona aquesta extravagant tesi amb l'esnobisme propi dels qui no accepten que una persona no aristocràtica, sense educació ni experiència, pogués escriure amb tanta facilitat. *Devaluen el seu talent i assumeixen que no tenia imaginació per involucrar-se en intrigues polítiques. És un fenomen sociològic que no passa a cap altre autor. Fins al XIX no qüestionava ningú l'autoria de Shakespeare*, afegeix.

La investigació de tres anys i mig de la National Portrait Gallery aporta dades noves sense arribar a una conclusió definitiva sobre quin és el retrat genuí de William Shakespeare. El museu creu que el seu *Retrat de Chandos* (dit així perquè va pertànyer al duc de Chandos) realment representa l'escriptor anglès; però, segons reconeix Tarnya Cooper, comissària de l'exposició *Buscant*

Shakespeare, aquesta reivindicació no és infal·libre. No hi ha documents que ho avalin categòricament, i em temo que no descobrirem mai la prova definitiva, assenyala l'experta en el segle XVI. Dels sis quadres que s'han analitzat a iniciativa del museu, incloent-hi el de Chandos, els experts n'eliminen dos per qüestions d'edat i aparent alt llinatge dels retratats. Confirmen que el *Retrat de Janssen*, propietat d'una col·lecció de Washington, és la imatge retocada d'un contemporani de Shakespeare. I afirmen per primera vegada que el quadre *Flower*, de la *Royal Shakespeare Company*, es va pintar al segle XIX. Les anàlisis tècniques indiquen que la cara del poeta d'aquesta pintura cobreix la imatge d'un *Madonna* pintada entre el 1540 i el 1660.

La reivindicació del Chandos com el Shakespeare genuí es basa en la procedència del quadre i en qüestions tècniques i d'estil pictòric. L'arracada és original, assenyala Cooper en relació amb el pigment amb què es va pintar l'anella daurada que llueix el retratat. La comissària de la mostra apunta també a la composició oval del retrat i a un detall del vestuari – els llaços del coll – com a proves que enllacen aquesta imatge amb el més popular i influent dels escriptors anglesos.

Sens dubte, l'obra però també la personalitat de Shakesperare són apassionants, perquè estem davant d'un fenomen literari i cultural excepcional, que ha transcendit els segles i segueix projectant-se cap al futur, perquè Shakespeare parla, ni més ni menys, de la condició humana, dels seus sentiments, de la seva moral, de les seves baixeses, de les seves pors i els seus somnis. En el futur continuarem pensant, escrivint, adaptant textos al cinema i a la televisió... seguirem introduint Shakespeare en els diferents nivells de la cultura.

Lourdes Gómez "William Shakespeare, un rostre enigmàtic". El País de los Estudiantes. 20-3-2006. Adaptació de Cinescola.

Activitats

- 1.- Quin personatge de l'entorn de Shakespeare, esmentat en el text, apareix en el film *Shakespeare in love*? Com se'ns apareix a la pel·lícula? Quina acció important realitza per al desenvolupament de la història?
- 2.- Quina altre gran escriptor europeu va morir també el 1616? Tenen algun aspecte en comú els dos literats?
- 3.- Quina és la estranya teoria que defensa William Rubinstein pel que fa a Shakespeare i la seva obra?
- 4.- A quines conclusions han arribat els investigadors de la National Portrait Gallery després d'analitzar els diferents retrats de l'autor? En què es basen per dir que el *Retrat de Chandos* és l'autèntic?

5.- En el text s'al·ludeix als continus debats que susciten la vida i l'obra de Shakespeare, a causa de les llacunes en la seva biografia. Investigueu sobre aquests aspectes del cèlebre dramaturg anglès i expliqueu a quines llacunes es refereixen.

LA MORT DE ROMEU I JULIETA

ROMEU

(...) Ulls meus, mireu per la darrera volta!
Doneu-li, braços, l'última abraçada!
I llavis, oh, vosaltres que sou portes
de l'alè!, segelleu amb bes legítim
un llarg pacte amb la mort cobdiciosa!
Vine, amarg conductor, empestós guia!
Pilot desesperat, llença ben ràpid
contra les roques ta cruixida barca,
lassa de navegar! Bec per Julieta!
(*Beu.*)

Honrat apotecari! Tes metzines
són segures – . Així, moro besant-te.

(*Mor. Entra, per l'altra banda del cementiri, fra Llorenç, amb llanterna, perpal i picot.*)

FRA LLORENÇ

Ai, valga'm Sant Francesc! Com m'entrebanco
de peus aquesta nit amb les fossanes!
Qui sou? Qui hi ha?
(*Encontrant-se amb Baltasar*)

BALTASAR

Un amic que us aprecia.

FRA LLORENÇ

El cel us beneeixi, amic; digueu-me:
Què és aquell llum, què fa allà baix, debades,
llum als cranis sense ulls i als cucs? Diria
que és en l'espai dels Capulet on crema.

BALTASAR

Segur, bon pare; allí hi ha el meu amo:

Un que vós estimeu.

FRA LLORENÇ

Qui és?

BALTASAR

Romeu.

FRA LLORENÇ

(...) Romeu! (*Dirigint-se al panteó*) Jesús, Jesús! De qui deu ésser la sang que taca aqueix llindar de cripta?

Què volen dir, abandonats per terra, i en aquest lloc, eixos acers sagnosos?

(*Entra al panteó*)

Romeu! Que pà·lid! N'hi ha més! És Paris, cobert de sang! Quina hora despietada és culpable d'aqueix terribleencontre!

La dama es mou.

(*Julieta es desperta*)

JULIETA

Oh mon sol·lícit pare!

On és el meu espòs? Prou bé recordo on devia trobar-me, i on sóc ara:

On és el meu Romeu?

(*Soroll dins de gent que ve*)

FRA LLORENÇ

Se sent cridòria.

Fuig d'aquest niu de mort, son falsa i pesta: un poder molt més gran que el poder nostre, implacable, ha desfet el que intentàvem:

vine, deixa aquest lloc: el teu marit el tens ací prop teu estès exànime,

i també Paris: vine, et farà entrar en una germandat de santes monges:

no em vulguis preguntar, la ronda arriba.

Anem, vine per Déu! No puc quedar-m'hi.

(*El soroll creix acostant-se.*)

Fujo.

JULIETA

Vés-te'n d'aquí, jo no em vull moure.

(Surt fra Llorenç)

I això? Una copa, que Romeu estreny?
Ja veig que amb un verí s'és mort abans d'hora:
Ingrat! Tot te'l begueres, sense deixar-me'n
per mon remei, ni una preciosa gota?
Els llavis vull besar-te, per si encara
sortosament quelcom en regalimen,
i en ells trobi una mort encisadora.

(El besa)

Tos llavis són calents!

GUÀRDIA

(Dins). Prompte, noi; guia'ns!

JULIETA

Déu meu, ja ve la gent: no els he d'atendre.

Oh, punyal generós!

(Agafant el de Romeu)

Ja tens la beina.

(Clavant-se'l)

Resta ací dins, i fes que prompte em mori.

(Cau sobre el cos de Romeu, i mor)

William Shakespeare (1982). *Teatre*. Traducció de M. Morera i Galícia, revisada per Josep Vallverdú. Barcelona: Les millors obres de la literatura universal. Edicions 62 i "la Caixa". Pàgines. 123-126.

Activitats

1.- Quines diferències heu observat entre la versió que el film *Shakespeare in love* fa d'aquesta escena i el text de *Romeu i Julieta*? A què són degudes? Què perseguia la versió cinematogràfica?

2.- Anoteu les diferències entre els espectadors de teatre i els de cinema a l'hora de presenciar un relat, una història, etc. Quina diferència hi ha entre fer una versió cinematogràfica d'una obra teatral i el teatre filmat?

3.- Quins inconvenients i avantatges tenen els actors i les actrius quan han de fer teatre i quan han de fer cinema?

WEBS I ALTRES REFERÈNCIES

<http://www.youtube.com/watch?v=i3Zi2N1Q8-Y>
<http://www.godweb.org/romeojuliet.htm>
http://ca.wikipedia.org/wiki/William_Shakespeare
<http://www.uv.es/~fse/>
<http://shakespeareobra.wordpress.com/>
<http://shakespeare.com/>
<http://www.epdlp.com/escritor.php?id=2303>
<http://absoluteshakespeare.com/>
<http://www.shakespeares-globe.org/>
http://www.youtube.com/watch?v=F6jDARfZN_I
<http://www.william-shakespeare.info/william-shakespeare-globe-theatre.htm>

Garin, E. (1984) *La revolución cultural del Renacimiento*. Barcelona: Crítica.

Lourdes Gómez "William Shakespeare, un rostre enigmàtic". El País de los Estudiantes. 20-3-2006.

Kermode, F. (2005) *El tiempo de Shakespeare*. Traducció de Juan Manuel Ibeas. Madrid, Debate.

Martínez-Salanova, Enrique. (2002) *Aprender con el cine, aprender de película*. Almeria : Grupo Comunicar Ediciones.

Oliva, S. (2001) *Introducción a Shakespeare*. Barcelona, Península.

Shakespeare, William. (1982) *Teatre*. Traducció de M. Morera i Galícia, revisada per Josep Vallverdú. Barcelona: Les millors obres de la literatura universal. Edicions 62 i "la Caixa".

CONTRACAMP: ASPECTES DIDÀCTICS PER AL PROFESSORAT

Elements de debat i relacions que es poden establir

- L'Europa del Renaixement.
- L'obra de William Shakespeare.
- Societat i cultura en l'Edat Moderna.
- Diferències de classe en la societat estamental.
- El teatre del segle XVI.
- Les formes de diversió populars de l'Edat Moderna.
- La monarquia autoritària.
- Les adaptacions cinematogràfiques d'obres literàries.
- El cinema com a element de coneixement històric.

Objectius formatius

- Iniciar-se en l'estudi de l'Edat Moderna.
- Conèixer els trets principals del teatre clàssic.
- Estudiar la personalitat i el teatre shakespearà.
- Analitzar aspectes de la literatura del segle XVII.
- Valorar les estructures socials de l'Edat Moderna.
- Conèixer diferents recursos expressius del cinema.
- Analitzar els trets dels films històrics.
- Fer servir el cinema per analitzar la societat.

Criteris d'avaluació

- Visionat atent, correcte i respectuós del film.
- Respondre les qüestions de comprensió i del llenguatge audiovisual de forma reflexiva i interessada.
- Capacitat per relacionar i entendre les diferents problemàtiques polítiques plantejades en el film
- Identificar els temes i subtemes de la pel·lícula.
- Lectura dels textos de la proposta didàctica i realització adequada de les activitats.
- Participació activa en els debats que es puguin plantejar.
- Expressió escrita i oral correcta de les feines proposades.

Continguts de Ciències Socials, Història.

- Identificació i ús de diferents tipus de fonts, valorant les seves aportacions al coneixement del medi físic i de les formes de vida en el present i el passat.
- Valoració de la necessitat de protegir i difondre el patrimoni natural i cultural com a herència cultural dels grups humans.
- Aplicació de la representació gràfica de la cronologia i de les variables històriques de canvi, continuïtat i simultaneïtat.
- Situació en el temps i en l'espai dels fets històrics rellevants, aplicant la periodització convencional.
- Localització i caracterització de diferents paisatges, analitzant la interacció entre els grups humans i el medi i caracteritzant les formes de vida que possibiliten.
- Lectura i interpretació de mapes, plànols i imatges de diferents característiques i supports.
- Contrast i valoració crítica d'informacions diferents, incloses les dels mitjans de comunicació, sobre un mateix fet o fenomen, valorant solucions i alternatives als problemes.

- Reconeixement dels drets i deures individuals i col·lectius, identificant i rebutjant les situacions de desigualtat, injustícia i discriminació, especialment les relatives al gènere, que afecten persones i col·lectius.
- Valoració de la funció de la memòria històrica en la construcció del futur.
- Treball dels diferents continguts de la matèria amb mitjans audiovisuals i recursos TIC de forma creativa i responsable.